

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Bibelsk eksegesi, Faustlæsninger, dogmatik m.m. : 1836-12-00

Citation: Kierkegaard, Søren: "Bibelsk eksegesi, Faustlæsninger, dogmatik m.m. : 1836-12-00", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p247-txt-shoot-n249.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

P247:249

Den synes imidlertid kun at indeholde Meget

Det nemlig at opfatte Livet som en Kamp, og følgelig at opfatte det Liv, der væsentlig er bevæget af det Religieuse som en Kamp mell. Djævelen og Gud om j: s: m: sige, er ingenlunde en fra den nyere Tids specifique forskjellig Opfattelsesmaade, og det vilde være let, blot abstraherende fra en Goethisk poetisk Udvikling (om det imidlertid gjælder netop om hans F: derom sen)¹ der meer seer disse 2 Verdener i og med hinanden og disse 2 Magter sees i en høiere Concentricitæt og ikke i den phænomenologiske Excentricitæt, vilde det være let at opdrive Exempler herpaa saavel i en nyere som i en ældre Udvikling end Middelalderen

Spørge vi dernæst, hvorledes da Forskjellen mell. den ældre og den göthiske Opfattelse er at forstaae, saa faae vi hell. ei stort mere Lys; thi den specifike Forskjell. imell. dem er, hvad Forf: ikke har seet, Det at Goethe har skrevet en anden Deel af *F.*, hvorimod jeg slet ikke kan see han har ladet denne Kamp udspinde sig i *F.* selv; thi han paralelliseres jo med Klingsor, som jo ogsaa havde sin bedre Begyndelse, og *F.* er jo først *F.* fra det Moment af hvor hans Udviklin[g]s Conflict med Verden frem[m]aner Djævelen (naar jeg siger at han da først er *F.*, og derved antyder en ligesom tidligere Existents – saa er det grundet i Sprogets Svaghed, der bestandig maa tillade en Forvexling af Individ. og Ideen *F.*, om denne sidste gjelder det bibelske Udtryk den var i Begyndelsen), kun at nu *F.* er udviklet mere lyrisk (Alt er derfor vælt over til den Side) hvorimod den ældre Digter har opfattet Kampen mere episk; men denne Forskjel i Opfattelse kan naturligviis gjentage sig ogsaa indenfor den nyere Tids Kreds.

Overhovedet mener jeg, at der slet ikke er Spørgsmaal om hvorledes Digterne opfattede Tiden, ihvorvel disse som Repræsentanter ogsaa maa have for Øie^e, men hvorledes den verden[s]historisk ligger for os, og her tror jeg at medens i den mangfoldige Retninger krydsede sig, de da om j. saa maa sige, ikke vidste af hinanden, og ikke saae hvorledes, det er alene Verdens Side jeg taler om, den ene ironiserede den anden, hvorimod den nyere Tid som mere umsigtig ikke i en saadan begejstrende Illusion henlevende, bliver sig det, som den ældre Tid kaldte Nisser, Troldmænd, Djævle etc bevidst som Verdens kolde Ironie, som man maatte bøie sig for. Middelalderen kunde vel derfor meget godt og dybt grundet i dens hele Væsen opfatte Livet som en Kamp og saaledes her mell. den barnlig fromme Wolfram og den snedige Klingsor; men til Ro kom den aldrig^h; thi seirede ogsaa Chrstd. saa seirede jo dog kun en Livsanskuelse, der forkynder sig som en Kamp, hvor altsaa Striden maatte begynde, om end indenfor en anden Kreds, hvilket ikke vedkommer denne Sag.

[a] forklar Digtet som en Opfattelse af stridig[e] Elementer

[b] dvæler ved, hvorledes Digterne i Middelalderen opfattede Livet – ingen specifik Forskjel – Schill. objectivitæt – jeg derimod taler om det historiske Liv.

[c] hvor er Modsættn til Liv i *F.* er det den alm saliggjørende *K.* hvor er den ene Side af *F.*

[d] jeg mener Ideen og dens Modvægt (Parodie fra en anden Side seet).

e og et Spørgsmaal bliver det om ikke disse igjen, ligesom de selv lod Verden og dens Bevægelser gestalte sig for dem, ikke igjen maatte selv for den Betragter, der i sin Udvikling har ov[er]levet Middelalderen gjentage sig i den samme Tvesidethed.

[f] netop derved at med den ene Stræben tillige den anden gik op i Bevidstheden.

[g] derfor har Faust ogsaa verdenshistorisk opfattet sin Modvægt i den saliggjørende Kirke.

h cfr. i denne Anledning, hvad Schlegel bemærker om de 3 Arter Tragødi

1 hvor dog alligevel denne Kamp implicite er
tilstæde cfr. Tieck. i denne Bog.